

Összefoglaló a 2007. január 01. napjától hatályos főbb jogszabályi változásokról:

- I. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény főbb módosításai**
- II. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet főbb módosításai**
- III. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993 (II.17.) Korm. rendelet főbb módosításai**
- IV. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 16.) Korm. Rendelet főbb módosításai**
- V. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet főbb módosításai**
- VI. A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet főbb módosításai**
- VII. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások 2007. évi irányított területi kiegészítési rendszeréről szóló 239/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet**

I. Az 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) főbb módosításai a 2006. évi CXVII. törvény rendelkezései alapján:

Megjegyzés: Az Szt.-nek a szövegben feltüntetett paragrafus számai a törvénynek a 2007. január 01. napjától hatályos változatának a paragrafus számaival egyeznek meg.

1. Az Szt. 4/A. § (2) bek. helyébe a következő rendelkezés lép:

A jegyző szakmai irányítását a szociális hatóság látja el.

2. A szociális hatáskört gyakorló szerv feladata az Szt. módosítás szerint **tájékoztatást nyújtani:**

- ❖ a tv. szerinti pénzbeli és természetbeni ellátások igénybevételi feltételeiről és az igényléshez szükséges iratokról,
- ❖ a tv.-ben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó ellátásokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban a helyben igénybe vehető ellátások és szolgáltatások köréről, feltételeiről és az igénybevétel eljárási kérdéseiről. (Szt. 5.§. (2) bek)

3. Az Szt. korábbi szabályozása szerint a jogosult bejelentése vagy hivatalos tudomásszerzés alapján az időskorúak járadékának, a rendszeres szociális segélynek, és az ápolási díjnak az összegét felül kell vizsgálni, ha a megállapításának alapjául szolgáló jövedelem változik, és a változás három egymást követő hónapban meghaladja a jogosultság feltételül meghatározott értékhatár 10%-át. A bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén a jogosulatlanul igénybe vett ellátás megtérítésére (17.§.) vonatkozó rendelkezésekben foglaltakat kell alkalmazni. (Szt. 25. § (7) bek.)

A módosítás következtében a felülvizsgálatra vonatkozó szabályozás kiegészül azzal, hogy nem kell a fentiekben leírt felülvizsgálatot elvégezni a rendszeres szociális segély esetében, ha a család tényleges havi összjövedelme a rendszeres szociális segélyben részesülő személy házas társának vagy élettársának – a törvény rendelkezése szerinti együttműködés keretében (Szt. 37/D. §. (6) bek.) - az önkormányzat által szervezett foglalkoztatásban történő részvétele miatt változik. (Szt. 25. §. (8) bek.)

4. A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátásokra vonatkozó szabályok kiegészülnek a következő rendelkezéssel:

A kérelmet az a szociális hatáskört gyakorló szerv bírálja el, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakcíme van. A kérelmező lakcíme az a lakóhely vagy tartózkodási hely, ahol életvitelszerűen lakik.

Az átmenet, illetve tartós nevelésbe vett kiskorú ügyében az eljárást a gondozási hely szerint illetékes szociális hatáskört gyakorló szerv folytatja le. (Szt. 32/A. § (2) bek.)

5. A rendszeres szociális segélyre vonatkozó szabályozás kiegészül azzal a rendelkezéssel, **hogy egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult az ellátásra. (Szt. 37/A. §. (1) bek.)**

6. Az Szt. **nem foglalkoztatott személyekre vonatkozó feltételei** (Szt. 37/A. §. (3) bek.) az alábbiakban vastag, dőlt betűvel jelzett rendelkezésekkel egészülnek ki:

Nem foglalkoztatott személynek minősül az, akinek esetében

a) a munkanélküli-járadék, álláskeresési-járadék, álláskeresési-segély, **vállalkozói járadék** (a továbbiakban együtt: álláskeresési támogatás), illetőleg a jövedelempótló támogatás folyósítási időtartama lejárt, és álláskeresést ösztönző juttatásban nem részesül, vagy

b) az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

c) a rendszeres szociális segély iránti kérelem benyújtását megelőző két évben a megyei, fővárosi munkaügyi központtal, illetőleg annak kirendeltségével (a továbbiakban: munkaügyi központ), vagy a lakó-, tartózkodási hely szerint illetékes települési önkormányzat által kijelölt szervvel (a továbbiakban: együttműködésre kijelölt szerv) legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

d) az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, **az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a törvényben meghatározott esetben szűnt meg** és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően a munkaügyi központtal, vagy az együttműködésre kijelölt szervvel legalább három hónapig együttműködött,

e) a rendszeres szociális segély folyósítása a munkaképesség-csökkenés mértékének változása miatt szűnt meg,

és keresőtevékenységet nem folytat, ide nem értve a települési önkormányzat által szervezett foglalkoztatást és az alkalmi munkavállalói könyvvel végzett munkát.

7. A rendszeres szociális segély szünetelésére vonatkozó szabályozás (Szt. 37/C. §) **kiegészül egy kivétellel**, mely szerint abban az esetben, ha az önkormányzat által szervezett foglalkoztatásból származó havi kereset a megállapított rendszeres szociális segély havi összegénél legalább ezer forinttal kevesebb, a rendszeres szociális segélyt olyan összegben kell folyósítani, hogy a kereset és a segély együttes összege megfelelően a rendszeres szociális segély megállapított összegének.

8. Az Szt. módosítás alapján már nem csak a rendszeres szociális segélyben részesülő személy, **hanem annak házastársa vagy élettársa is együttműködhet az együttműködésre kijelölt szervvel.** Az együttműködés ebben az esetben a nyilvántartásba vételre és a felajánlott és számára megfelelő munkalehetőség elfogadására terjed ki. A házastársnak vagy élettársnak meg kell felelnie a rendszeres szociális segély nem foglalkoztatottakra irányadó jogosultsági feltételeinek-ide nem értve a megelőző együttműködés időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. (Szt. 37/D. §. (6) bek.)

9. Az Szt. módosítás következtében **változik a rendszeres szociális segély havi összegére vonatkozó szabályozás:**

A rendszeres szociális segély havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja tényleges havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított személyi alapbér mindenkori kötelező legkisebb összegének személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékmal csökkentett összegét. (Szt. 37/E. §. (1) bek.)

Megjegyzés: A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez (fogalmát lásd: Szt. 4. §. (1) bek. n) pontja) tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 90%-ának szorzatával.

10. Az Szt.-nek a települési önkormányzat a nem foglalkoztatott személyek munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében szervezett foglalkoztatására vonatkozó rendelkezések a következőkkel egészülnek ki:

A foglalkoztató a biztosítás kezdetére vonatkozó bejelentéssel egyidejűleg tájékoztatja az állami foglalkoztatási szervet a közcélú munka keretében foglalkoztatott személyek:

- ❖ *természetes személyazonosító adatairól,*
- ❖ *a foglalkoztatás kezdő időpontjáról és várható időtartamáról valamint*
- ❖ *a közcélú munkavégzés helyéről.*

11. Természetben nyújtott szociális ellátásként 2007. január 01.-től már rendszeres szociális segély is nyújtható, abban az esetben, ha a családban a települési önkormányzat jegyzője által védelembe vett gyermek él.

A rendszeres szociális segély természetbeni szociális ellátás formájában történő nyújtásának eljárási szabályait, a természetbeni juttatás formáit a települési önkormányzat rendeletben szabályozza.

A védelembe vett gyermekeként a rendszeres segély megállapított összegének a 15%-a, de összesen legfeljebb 50%-a nyújtható természetben. (Szt. 47. §.)

Megjegyzés: Korábban a lakásfenntartási támogatás, az átmeneti segély és a temetési segély volt nyújtható természetbeni szociális ellátásként.

12. A közgyógyellátás szabályozása az alábbiak szerint módosul:

- ❖ A közgyógyellátás iránti kérelem a jogosultság időtartama alatt, annak lejártát megelőző három hónapban is benyújtható. Amennyiben az eljárás a jogosultság lejártá előtt **legalább 15 nappal korábban** befejeződik, az új jogosultság kezdő időpontjaként a korábbi jogosultság lejártát követő napot kell megállapítani. (Szt. 50. §. (5) bek.)
- ❖ Akinek közgyógyellátás iránti kérelmét jogerősen elutasították és az újabb kérelem benyújtásáig:
  - a gyógykezelést szolgáló terápiában, illetőleg a gyógyszerek térítési díjában nem következett be olyan változás, amelynek következtében a havi rendszeres gyógyító ellátás költsége megnőtt,
  - és a kérelmező jövedelme nem változotta jegyző a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. (Szt. 50. §. (6) bek.)
- ❖ Az orvos által kiállított igazolásnak a jövőben tartalmaznia kell –a korábbi rendelkezések alapján meghatározott tartalmi elemeken kívül - gyógyszerek esetében:
  - a gyógyszer megnevezését,
  - külön jogszabályban meghatározott azonosító adatait,
  - a gyógyszer formáját,
  - mennyiségét,
  - a kívánt terápiás hatás eléréséhez szükséges napi mennyiségét,
  - adagolását.

A csak szakorvos által vagy csak szakorvosi javaslatra rendelhető gyógyszereket az igazoláson a szakorvos nevének, pecsétszámának feltüntetésével külön meg kell jelölni. (Szt. 50/A. §. (3) bek.)

- ❖ A MEP szakhatósági állásfoglalásában külön meg kell jelölni az egyéni gyógyszerkeret alapjául szolgáló gyógyszer térítési díjának- **ideértve a külön jogszabály szerint kiemelt, indikációhoz kötött támogatásban részesített gyógyszerért dobozonként fizetendő díjat**- összegét. A gyógyszerköltség meghatározásánál a kérelmező krónikus betegségéhez igazodó, **egyhavi mennyiségre számolva legalacsonyabb költségű**, külön jogszabályban meghatározott szakmai szabályok szerint elsőként választandó, legalacsonyabb napi terápiás költséggel alkalmazott készítményeket kell alapul venni. **A gyógyszerköltség megállapítása során legfeljebb havi 6000 forintig vehetők figyelembe a nem csak szakorvos által, illetve nem csak szakorvosi javaslatra rendelhető gyógyszerek. Ha a kérelmező havi gyógyszerköltsége a 6000 forintot meghaladja, a 6000 forint feletti összeg a szakhatósági állásfoglalásban a csak szakorvos által, illetve csak szakorvosi javaslat alapján rendelhető gyógyszerek figyelembevételével, az egészségbiztosítási szerv vezetőjének döntése alapján állapítható meg.**
(Szt. 50/A. §. (7) bek.)
- ❖ Ha az egyéni gyógyszerkeret legmagasabb havi összege, illetőleg az eseti keret összege a központi költségvetésről szóló törvény alapján változik, a megváltozott összegeket a hatálybalépés időpontját követően megállapított új jogosultság esetében kell alkalmazni.
(Szt. 50/A. §. (12) bek.)
- ❖ Az igazolvánnyal rendelkező személy a gyógyszerkerete erejéig kiváltott, külön jogszabály szerint kiemelt, indikációhoz kötött támogatásban részesített gyógyszerért dobozonként fizetendő díjat a gyógyszerkerete terhére fizeti meg.
(Szt. 50/A. (13) bek.)
- ❖ A nyilvántartás adatainak megismeréséhez a működési engedéllyel rendelkező gyógyszerész jogosult.
(Szt. 50/C. §. (4) bek.)
- ❖ A szociálisan rászorult személy esetében kiállított igazolvány után a települési önkormányzat térítést fizet. A térítés az igazolvány kiállítását követő egyéves időtartamra szól. A térítés összege a megállapított gyógyszerkeret éves összegének 30%-a, amelyet a határozat jogerőre emelkedéséből számított három napon belül kell **az egészségbiztosítási szervnek** átutalni. **Az egyéni gyógyszerkeret év közbeni felülvizsgálata során megállapított magasabb gyógyszerkeret esetén a különbözetre eső összeg időarányosan számított 30%-át is át kell utalni az egészségbiztosítási szerv részére.**
(Szt. 53. §. (1) bek.)
- ❖ Amennyiben a közgyógyellátást igénylő személy az új jogosultság kezdetének időpontja előtt meghal, a települési önkormányzatnak nem kell térítést fizetnie.
(Szt. 53. §. (2) bek.)

13. Az előrefizetős gáz-vagy áramfogyasztást mérő készülék biztosítására vonatkozó szabályozás az alábbi feltételekkel egészült ki (Szt. 55/A. §. (3) bek.):

- ❖ az áramszolgáltatási díjtarozás miatt a szolgáltatást kikapcsolták,
- ❖ lakásfenntartási támogatás,
- ❖ a tartozásnak a megfizetése érdekében megállapodást kell kötni a szolgáltatóval.

14. Az Alapszolgáltatásokra vonatkozó rendelkezések a következőkkel egészülnek ki:

- ❖ **A szociális rászorultságot vizsgálni kell:**
  - házi segítségnyújtás,
  - jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
  - támogató szolgáltatás**esetében.**

Az intézményvezető vizsgálja a szociális rászorultság fennállását a szolgáltatás igénybevételét megelőzően, valamint az igénybevétel során legalább két évente.

A szociális rászorultság alapjául szolgáló körülményekkel kapcsolatban az ellátásban részesülő lényeges tények, körülmények megváltozásáról 15 napon belül az intézményvezetőt köteles értesíteni. (Szt. 59/A. §.)

- ❖ **A házi segítségnyújtás keretében** a szolgáltatást igénybevevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. (Szt. 63. §. (1) bek.)

Megjegyzés: Korábban a törvény részletesen meghatározta az ellátottak körét.

A házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából a törvény meghatározza a szociális rászorultság fogalmát: **szociálisan rászorult az, akinek egészségi állapota indokolja a szolgáltatás biztosítását.** Ezen feltétel fennállását külön jogszabály (11/2006. (XII.27.) SZMM r. Az egészségi állapoton, illetve betegségen alapuló szociális rászorultság igazolásának szabályairól) szerint kell igazolni. (Szt. 63. §. (4)-(5) bek.)

- ❖ **A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult**

- az egyedül élő 65 év feletti személy,
- az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását. Ebben az esetben a háztartásban élő kiskorú személyt nem kell figyelembe venni.

A súlyos fogyatékoságot a támogató szolgáltatás esetében (lásd:lentebb) meghatározott módon, míg a pszichiátriai betegséget és az egészségi állapot miatti indokoltságot külön jogszabály (11/2006. (XII.27.) SZMM r. Az egészségi állapoton, illetve betegségen alapuló szociális rászorultság igazolásának szabályairól) szerint kell igazolni. (Szt. 65. § (4)-(6) bek.)

- ❖ **A támogató szolgálat igénybevétele során szociálisan rászorultnak minősül a súlyosan fogyatékos személy.**

Súlyosan fogyatékos személy:

- külön jogszabály szerinti fogyatékosági támogatásban,
- vakok személyi járadékában, illetve
- magasabb összegű családi pótlékban részesülő személy.

A súlyos fogyatékoságot igazolni lehet:

- az ellátás megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozattal vagy más okirattal,
- az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleménnyel. (Ha a szakvélemény a következő felülvizsgálat (ellenőrző vizsgálat) időpontját, illetve az állapot fennállásának várható idejét tartalmazza, a jogosultság eddig az időpontig áll fenn.)

(Szt. 65/C. §. (4)-(7) bek.)

15. A szociális személyes gondoskodást végző személy esetében a működési nyilvántartást (a továbbiakban: szociális nyilvántartás), valamint a gyermekjóléti, gyermekvédelmi személyes gondoskodást végző személy esetében a működési nyilvántartást (a továbbiakban: gyermekjóléti nyilvántartás) **a szociál- és családpolitikáért felelős miniszter által kijelölt szerv vezeti.** (Szt. 92/E. §. (3) bek.)

Megjegyzés: A korábbi törvényszöveg szerint a szociális és gyermekjóléti nyilvántartást a Nemzeti Család-és Szociálpolitikai Intézet vezeti.

16. A szociális szolgáltatások engedélyezése kapcsán változik az Szt. 92/K. §. (2). bek. szövege:

A működési engedély kiadásáról- a fenntartó kérelmére-a működést engedélyező szerv dönt.

17. A térítési díj kapcsán a legfontosabb módosulások a következők:

- ❖ **A személyes gondoskodás körébe tartozó szociális ellátások térítési díja** (intézményi térítési díj) **a szolgáltatási önköltség és a normatív állami hozzájárulás különbözete.**
(Szt. 115. §. (1) bek.)
- ❖ **A szolgáltatási önköltség** a szolgáltatás kapcsán felmerült ráfordítások egy szolgáltatási egységre számított értéke, amelyet az előző év adatai alapján kell megállapítani. A szolgáltatási önköltség év közben egy alkalommal korrigálható, ha azt a tárgyidőszaki folyamatok indokolják.
(Szt. 115. §. (9) bek.)
- ❖ **Házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás esetében a szociálisan nem rászorult személy tekintetében a térítési díj összegét a fenntartó szabadon állapítja meg.**
- ❖ **A személyi térítési díj nem haladhatja meg**
  - az igénybe vevő,
  - házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás esetében a szociálisan rászorult igénybe vevő,

- kiskorú igénybe vevő esetében a vele közös háztartásban élő szülők egy főre jutó rendszeres havi jövedelmének
  - a) 25%-át étkeztetés,
  - b) 20%-át házi segítségnyújtás,
  - c) 30%-át, ha a házi segítségnyújtás mellett étkezést is biztosítanak, illetve támogató szolgáltatás
  - d) 20%-át a kiskorú részére nyújtott támogató szolgáltatás,
  - e) 2%-át jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetében.

A személyi térítési díjat az intézmény, szolgáltató vezetője mérsékelheti.
(Szt. 116. §. (2)-(4) bek.)

II. Az 1/2000. (I.7.)SZCSM rendelet (továbbiakban: R.) főbb módosításai a 9/2006. (XII.27.) SZMM rendelet rendelkezései alapján:

Megjegyzés: Az R.-nek a szövegben feltüntetett paragrafus számai a rendeletnek a 2007. január 01. napjától hatályos változatának a paragrafus számaival egyeznek meg.

1. Az általános működési feltételekre vonatkozó rész módosulásának a lényege, hogy egyszemélyes szolgálatnak nem kötelező rendelkeznie:

- ❖ iratkezelési szabályzattal,
- ❖ anyaggazdálkodási, leltár és selejtezési szabályzattal,
- ❖ tűzvédelmi szabályzattal.

(R. 5. §. (1) bek. f) és g) pontjai)

2. FONTOS!

A 2007. január 1. napjától módosul a szakmai program tartalmi elemeire vonatkozó szabályozás:

A szakmai programnak ezentúl – az eddigi szabályozásban meghatározottakon kívül- tartalmaznia kell:

- ❖ a szolgáltatás célját, feladatát, így különösen:
  - a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatás elemek, tevékenységek leírását,
  - a szakmai program megvalósítása várható követelményeinek, eredményességének, az ellátó-rendszerben betöltött szerepének és hatásának értékelését,
  - a más intézményekkel történő együttműködés módját,
  - a szolgáltatások megkezdése előtt megtett előkészítések leírását.
- ❖ az ellátottak körét, demográfiai mutatóit, szociális jellemzőit, ellátási szükségleteit (R. 5/A. §. (1) bek. a)-b) pontja)

3. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szabályozása a következők szerint módosul:

- ❖ A segítségnyújtást végző gondozókat foglalkoztató olyan szakmai központot vagy központokat kell biztosítani, amelyek a teljes ellátási terület vonatkozásában biztosítják a gondozóknak 30 percen belüli helyszínre érkezését. **Az új szabályozás szerint tehát a gondozónak 30 percen belül kell az ellátott lakásán megjelennie.**
- ❖ A műszaki rendszernek alkalmasnak kell lennie az események dokumentálására, az önellenőrzésre, valamint a szociális gondozó helyszínre érkezésének nyugtázására. Az ellátottnál elhelyezett segélyhívó készüléknek testen viselhetőnek, ütés-és cseppállóknak kell lennie.
- ❖ A R. 5. sz. melléklete tartalmazza azt az ún. segélyhívási jegyzőkönyvet, amit ezentúl vezetni kell minden szolgálatónak. A havi jelentést a tárgyhót követő hónap 10. napjáig elektronikus vagy postai úton meg kell küldeni a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás országos módszertani központjának (Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtás Országos Módszertani Központ, 1033 Budapest, Miklósi u. 32.) A havi jelentésben nem kell feltüntetni az ellátottak nevét, csak az ellátotti létszámot kell megjelölni. Az új feltételekről új ellátottak esetén 2007. január 1-től kell gondoskodni, 2006. december 31-én ellátott személyek vonatkozásban 2007. december 31-ig.

(R. 28. §.-29.§.)

4. A **támogató szolgálat** gépjárművének alkalmasnak kell lennie elektromos kerekes székes személy szállítására, valamint rendelkeznie kell mobil rámpával vagy emelőszerkezettel, valamint 4+3 pontos biztonsági rögzítéssel.

A fenti feltételnek a működési engedély iránti kérelmet 2007. január 01. napjától benyújtó szolgálatnak a működése megkezdésétől meg kell felelnie, már működő szolgálatnak 2009. december 31-ig kell eleget tennie.

(R. 39/C. §. (2) bek.)

5. Közösségi gondozó vagy közösségi koordinátor munkakörben alkalmazott személynek a foglalkoztatás kezdő időpontjától rendelkeznie kell a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet által kiadott közösségi pszichiátriai ellátással kapcsolatos képzési tanúsítvánnyal. Felmentés adható, amennyiben a munkakört betöltendő személy már a képzésben részt vesz és azt a tárgyévben elvégzi. A képzésre történő jelentkezéseket a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézethez kell benyújtani.

6. A R.-ben szabályozásra kerül a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása:

- ❖ Az alacsonyküszöbű ellátás a megkereső munkára, valamint az anonim és önkéntes igénybevételre épülő szolgáltatás, amelynek célja a szenvedélybetegség által okozott ártalmak csökkentése, az életet veszélyeztető helyzetek elhárítása, valamint az életmódváltozás elindítása segítése.
  - ❖ A szenvedélybetegek körében végzett megkereső munka célja az ellátatlan egyének, csoportok felkutatása és az alacsonyküszöbű ellátáshoz való hozzájutásuk biztosítása.
  - ❖ Az alacsonyküszöbű ellátás magába foglalja:
    - az egészségügyi ártalmak csökkentését, így különösen a túcsereprogramok körében a szerhasználat, illetve – függés járulékos ártalmainak, káros következményeinek csökkentését steril és kiegészítő eszközök, készítmények biztosításával, illetve használt eszközök begyűjtésével, továbbá az egészségügyi szűréshez, orvosi ellátáshoz való hozzáférés szervezését,
    - a krízis-intervenciót, az egészségügyi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban való részvétel ösztönzését, illetve problémaelemzést, problémamegoldást: a személyes célok meghatározásának segítését, a változtatásra motiváló tényezők feltárását, a szerhasználatot, illetve -függés járulékos ártalmainak, káros következményeinek csökkentését, azonnali tanácsadást és segítségnyújtást a szolgáltatást csak eseti jelleggel igénybe vevők részére,
    - a szenvedélybetegség okozta életvitellel összefüggésben különösen a rövid pihenési lehetőség, a mosási, szárítási, mosakodási lehetőség, illetve a folyadékhoz, élelemhez jutás biztosítását.
- (A fenti pontokban megjelölt szolgáltatási formák közül **legalább kettőt kell biztosítani.**)

- ❖ Az ellátás során minden esetben biztosítani kell az anonimitást.

(R. 39/L. §.)

7. A R.-be belekerültek a **demens személyek nappali ellátására** vonatkozó rendelkezések:

- ❖ A demens személyek nappali ellátása a Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkező személyeket látja el.
- ❖ A demens személyek nappali ellátása megszervezhető önálló intézményi formában, illetve más nappali ellátás részeként.
- ❖ A demens személyek nappali ellátására a nappali ellátásra vonatkozó szabályokat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:
  - egyéni és csoportos foglalkozásokat napi rendszerességgel kell szervezni,
  - a demens személy egyéni gondozási tervét a demencia centrum szakvéleménye és a szociális, mentálhigiénés munkatárs állapotfelmérése alapján kell elkészíteni,
  - a gondozói felügyeletet a nyitvatartási idő alatt folyamatosan biztosítani kell.
- ❖ A **szakmai programnak** a kötelező elemeken kívül tartalmaznia kell:
  - az ellátottak állapot-felmérési módszerének bemutatását,
  - az ellátottak meglévő képességeinek megőrzésére és fejlesztésére irányuló programot,
  - a biztonságos tárgyi környezet bemutatását,
  - a területileg illetékes szakorvosi (pszichiátriai, neurológiai, geriátriai) ellátással való együttműködés módját.

8. A jogalkotó hatályon kívül helyezi a szociális információs szolgáltatásra vonatkozó rendelkezéseket.

9. A R. mellékletei az alábbiak szerint módosulnak:

Létszámnormákra vonatkozó előírások:

- ❖ A **nappali melegedő** esetén 0,5 fő szövegrész helyébe napi 4 óra szövegrész lép.
(R. 2. számú melléklet II. részének E) pontja)
- ❖ A **bentlakást nyújtó intézményeknél** a pedagógus munkakör megnevezés helyébe fejlesztő pedagógus megnevezés lép.
(R. 3. számú melléklet 9. pontja)
- ❖ Az **étkeztetés** esetén a szakmai létszámnorma a módosításra következőképpen:
Szociális segítő (adminisztratív munkakör) 1 fő
A személyi feltételekre egyéb vonatkozásban a közétkeztetésre vonatkozó előírások az alkalmazandók.
(R. 2. sz. melléklet I. rész 1 pontja)

Megjegyzés: Korábban a R. különbséget tett a létszámnormák tekintetében aszerint, hogy az étel kiszolgálása szociális intézményből történik-e vagy szociális konyha/népkonyha működtetésével

❖ **Belekerül a mellékletekbe a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátására vonatkozó szakmai létszámnormák**

- **Önálló alacsonyküszöbű ellátás esetén:**

Koordinátor	1 fő
Konzultáns (a koordinátor is elláthatja)	napi 4 óra
Segítő	2 fő
- **Integrált alacsonyküszöbű ellátás keretein belül:**

Koordinátor	napi 4 óra
Konzultáns (a koordinátor is elláthatja)	napi 4 óra
Segítő	2 fő

❖ **Idősek nappali klubja** esetében a létszámnormák a következők szerint alakulnak:

Nappali ellátást vezető	1 fő
Szociális gondozó (30 helyre vetítve)	1 fő
6 napos vagy folyamatos nyitva tartás esetén szociális gondozó	1 fő

(R. 2. számú melléklete II. rész 1.pontja A) pontja)

Megjegyzés: A korábbi szabályozás szerint 2 fő szociális gondozó volt a kötelező, illetve előírta a rendelet szociális, mentálhigiénés munkatárs heti 4 órában való alkalmazását. (Most már csak javasolt mentálhigiénés munkatárs alkalmazása.)

❖ **Demens személyek nappali intézményére** vonatkozóan a létszámnormákra vonatkozó előírások bekerülnek a R. mellékletébe:

Szociális mentálhigiénés munkatárs	napi 4 óra
Szociális gondozó	1 fő

(R. 2. számú melléklete II. rész 1.pontja F) pontja)

❖ **Idősek otthona, pszichiátriai és szenvedélybetegek tartós bentlakást nyújtó intézménye valamint a fogyatékosok tartós bentlakást nyújtó intézménye** esetében megszűnik az osztályvezető ápoló és a szociális és mentálhigiénés csoport vezető munkakör kötelező előírása. Csak javasolt munkakörként szerepelnek ezentúl a R.-ben. Tartós bentlakásos intézmények esetén az osztályvezető ápoló helyett, az intézményvezető kijelöli műszakonként a krízishelyzetre, korlátozó intézkedések eldöntésére jogosult személyt.

(R. 2. számú melléklete II. része 2. pontjának A) pontja, B) pontja, D) pontja)

❖ **Hajléktalanok tartós bentlakást nyújtó intézménye** esetében megszűnik az intézményvezető ápoló és osztályvezető ápoló munkakörének kötelező előírása. A szociális és mentálhigiénés munkatárs szakmai létszámnormája rehabilitációs intézmény esetén a korábbi 2 főről 5 főre emelkedik, kötelező lesz továbbá munkavezető alkalmazása, amennyiben történik foglalkoztatás. Foglalkoztatás szervező alkalmazása 50 férőhelyre vetítve napi 4 órában lesz kötelező.

(R. 2. számú melléklete II. része 2. pontjának E) pontja)

❖ **Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények** esetében megszűnik a vezető ápolói munkakör előírása valamint a szociális gondozók kötelező legkisebb szakmai

létszámnormája 4 főről 3 főre csökken. (R. 2. számú melléklete II. része 2. pontjának F) pontja)

- ❖ Az előírt változó szakmai létszámnormákról működő intézményeknek 2007. december 31-ig kell gondoskodniuk. Ha az adott személyes gondoskodási formához tartozó egyes munkakörök létszáma úgy csökken, hogy ugyanahhoz a formához tartozó más munkakör létszáma növekszik (pl.: hajléktalanok tartós bentlakást nyújtó intézménye esetében történt létszámnorma változások), a csökkentés csak a növeléssel egy időben vagy azt követően történhet.

Intézményben foglalkoztatottak képesítési előírásai vonatkozó változások:

- ❖ **A szenvedélybetegek közösségi ellátására vonatkozó képesítési előírások** az alábbiak szerint alakulnak:
  - Koordinátor: felsőfokú szociális alapképzés, addiktológiai konzulens, mentálhigiénikus, pszichológus, diakónus, szupervízor, pszichiáter, addiktológus, pszichopedagógus, szociológus
  - Konzultáns: felsőfokú szociális alapképzés, addiktológiai konzulens(R. 3. sz. mellékletének 5/D. pontja)

- ❖ **Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** esetén:
  - Szociális gondozó:
    - szakirányú szakképzés esetén: szociális gondozó és szervező, szociális gondozó és ápoló, ápolói végzettség, ÖNO és házi szociális gondozó
    - szakirányú szakképzés hiányában: szociális asszisztens, képzés nélküli társadalmi gondozó(R. 3. sz. mellékletének 5/F. pontja)

- ❖ **Demens személyek nappali intézményére** vonatkozóan a képesítési előírások a következők:
  - Intézményvezető: felsőfokú szociális alapképzés, pszichológus, mentálhigiénikus
  - Szociális, mentálhigiénés munkatárs: felsőfokú szociális alapképzés
  - Szociális gondozó: gerontológiai gondozó, szociális gondozó és ápoló, ÖNO és házi szociális gondozó(R. 3. sz. mellékletének 7/A. pontja)

***III. A 29/1993 (II.17.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.) főbb módosításai
a 325/2006. (XII.23.) Korm. rendelet rendelkezései alapján:***

Megjegyzés: Az R.-nek a szövegben feltüntetett paragrafus számai a rendeletnek a 2007. január 01. napjától hatályos változatának a paragrafus számaival egyeznek meg.

1. A R. hatálya nem terjed ki a módosítás következtében:

- ❖ Házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás esetében a szociálisan nem rászorult személyek térítési díjára.
- ❖ A Gyvt. szerinti gyermekjóléti alapellátásokra és gyermekvédelmi szakellátásokra, valamint a minisztérium fenntartásában működő javítóintézetekre.

(R. 1. §. (2) bek.)

Megjegyzés: A fenti rendelkezéseket 2007. január 01. napjától azokra az új igénylőkre kell alkalmazni, akiknek szociális rászorultságát már megvizsgálták. A szolgáltatást 2006. évben is igénybe vevő személyekre 2008. január 1-jéig a 2006. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.

2. Az étkeztetés intézményi térítési díjának szabályozása az alábbiak szerint alakul:

Az étkeztetés intézményi térítési díja nem haladhatja meg a szolgáltatási önköltség és a normatív állami hozzájárulás különbségének a tervezett ellátotti létszámra jutó napi összegét.

(R. 9.§. (2) bek.)

Az étkeztetés intézményi térítési díja aszerint differenciált, hogy az ételt a helyszínen fogyasztják el vagy az igénybevétel helyére szállítják. A kiosztó helyen, illetve a lakáson történő étkeztetés térítési díja a kiszállítás költségét is tartalmazza.

(R. 9. §. (4) bek.)

3. A házi segítségnyújtás gondozási óradíjára vonatkozó új rendelkezések:

A házi segítségnyújtás gondozási óradíja nem haladhatja meg a tervezett ellátotti létszámra jutó szolgáltatási önköltség és normatív állami hozzájárulás különbségének az évi munkaórákra és egy gondozóra jutó összegét.

(R. 12.§. (1) bek.)

4. A támogató szolgáltatás térítési díjára vonatkozó új rendelkezések:

A támogató szolgáltatás térítési díja a szolgáltatási önköltség és a normatív állami hozzájárulás különbsége alapján megállapított támogató szolgálati óradíjból és szállítási kilométerdíjből áll.

(R. 14/A. §. (1) bek.)

5. Nappali ellátást nyújtó intézmények esetében a korábbi szabályozásnak megfelelően térítési díj az étkezésért kérhető, illetve ún. eseti térítési díj állapítható meg.

Az új szabályozás szerint nappali ellátás esetén az étkezésért fizetendő térítési díjat az étkeztetés térítési díjának megállapítására vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani, azaz nappali ellátás esetén az étkezésért fizetendő térítési díj nem haladhatja meg a nappali ellátás önköltségének és a normatív állami hozzájárulás különbségének a tervezett ellátotti létszámra jutó napi összegét.

(R. 15. §. (2) bek.)

IV. A 188/1999. (XII.16.) Korm. rendelet (továbbiakban: Szmr.) főbb módosításai a 325/2006. (XII.23.) Korm. rendelet rendelkezései alapján:

Megjegyzés: Az Szmr.-nek a szövegben feltüntetett paragrafus számai a rendeletnek a 2007. január 01. napjától hatályos változatának a paragrafus számaival egyeznek meg.

1. Megváltozik az Szmr.-ben a fenntartó fogalma:

Fenntartó: a Szoc. Tv. 4.§ (1) bekezdésének m) pontjában meghatározott személy vagy szervezet.

(Szmr. 1.§. e) pontja)

Megjegyzés: Korábban a fenntartó fogalma a következő volt: a Szoc. Tv. 4.§ (1) bekezdésének m) pontjában meghatározott természetes és jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság.

2. Az Szmr. kiegészül az 1/B. §-sal, melynek lényege:

- ❖ A Kormány szociális hatóságnak a Szoc. Tv.-ben meghatározott önkormányzati ellátási kötelezettségek teljesítésének folyamatos figyelemmel kísérésére a helyi önkormányzat, illetve a társulás székhelye szerint illetékes szociális és gyámhivatalt jelöli ki.
- ❖ Abban az esetben pedig, ha a tartós bentlakást nyújtó egyházi és nem állami fenntartású intézmény ellenőrzése során megállapításra kerül, hogy az intézmény fenntartója nem tesz eleget az intézmény működésére vonatkozó jogszabályi követelményeknek és a normatív állami hozzájárulás visszatartása szükséges, szociális hatóságként a Kormány az intézmény székhelye, illetve telephelye szerint illetékes szociális hivatalt jelöli ki.
- ❖ A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 251/2006. (XII.6.) Korm. Rendelet mellékletében kijelölt települési, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzője(városi jegyző) a feladat-és hatáskörét az ott meghatározott illetékességi területén, a felsorolt településekre kiterjedően is ellátja.
- ❖ A városi jegyző hatósági eljárásában felettes szervként a szociális hivatal jár el és a szociális hivatal látja el a városi jegyző szakmai irányítását. A szociális hivatal felettese a szociál-és családpolitikáért felelős miniszter.

3. Az Szmr. módosítása alapján a Kormány működést engedélyező szervnek:

- ❖ szociális szolgáltató esetén a kérelemben megjelölt **elsődleges ellátási terület szerint illetékes városi jegyzőt,**
- ❖ nappali ellátást nyújtó szociális intézmény esetén **az intézmény székhelye, illetőleg telephelye szerint illetékes városi jegyzőt,**
- ❖ bentlakásos szociális intézmény esetén **az intézmény székhelye, illetőleg telephelye szerint illetékes Hivatalt jelöli ki.**

(Szmr. 2.§. (2) bek.)

4. Az Szmr. módosítása alapján a működést engedélyező szerv a működési engedély kiadásáról, módosításáról, visszavonásáról az arról hozott jogerős határozat – a jogerőre emelkedés időpontját igazoló záradékkal ellátott – másolatának vagy a fellebbezésre való tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánított határozat másolatának egyidejű megküldésével értesíti a módosítást követően a kincstár illetékes területi szervét is.

Megjegyzés: Eddig csak a jegyzők értesítése volt kötelező.

(Szmr. 2. §. (7) bek.)

A működést engedélyező szervnek a működési engedély kiadásáról, módosításáról és visszavonásáról adatot kell szolgáltatnia a Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézetnek.
(Szmr. 2. §. (9) bek.)

5. Időszakos férőhelyek engedélyezésére vonatkozó új rendelkezések:

- ❖ Működési engedéllyel rendelkező nappali melegedő, éjjeli menedékhely és hajléktalan személyek átmeneti szállásának fenntartója időszakos férőhelyek engedélyezését kérheti a november 1-je és április 30-a közötti időszakra (továbbiakban: téli időszak - *Új kifejezés a jogszabályban*) vagy annak egy részére. Új rendelkezés, hogy a fenntartó kérelmére az időszakos férőhelyek több év téli időszakára vagy azok egy részére is engedélyezhetők.
- ❖ **Időszakos férőhelyek kialakításának engedélyezéséhez szükséges feltételek körét a jogalkotó kibővíti még egy feltétellel:**
  - az intézménynek nappali melegedőre, éjjeli menedékhelyre vagy hajléktalan személyek átmeneti szállására jogerős működési engedéllyel, ideiglenes működési engedéllyel kell rendelkeznie.
- ❖ A Hivatal a több évre engedélyezett férőhelyek működését évente legalább egyszer ellenőrzi.

6. A nem állami fenntartó normatívülégre csak olyan szolgáltatás illetve feladatmutató után jogosult, amelynek nem kellett kérnie a területi kiegyenlítési rendszerbe történő befogadását.
(Szmr. 22. §. (4) bek.)

7. Ha fenntartó a visszafizetési kötelezettségét előíró határozat jogerőre emelkedését követő nyolc napon belül fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a tartozása összegét az Igazgatóság a határozathozatal évében esedékes hozzájárulásból levonja.
(Szmr. 22/C. (7) bek.)

8. Az Szmr. 2.,5. és 7. számú melléklete változik. Az új mellékletek megtalálhatók a Magyar Közlöny 161. szám 2. kötetében.

9. A normatív állami hozzájárulást havi ütemezésben az Igazgatóság január 15-e helyett a módosítás miatt január 20-áig kell, hogy folyósítsa.

V. A 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet (továbbiakban: R.) főbb módosításai a 10/2006. (XII.27.) SZMM rendelet rendelkezései alapján:

Megjegyzés: Az R.-nek a szövegben feltüntetett paragrafus számai a rendeletnek a 2007. január 01. napjától hatályos változatának a paragrafus számaival egyeznek meg.

1. A R. módosítása következtében egységesedik az állami fenntartó által nyújtott szociális ellátás valamint az egyházi és a nem állami fenntartó által nyújtott szociális ellátás igénybevételének a szabályozása. Egységesen – függetlenül a fenntartótól- a R. 1. sz. melléklete szerinti formanyomtatvány kitöltésével kell kérelmezni az ellátás igénybevételét:

- ❖ étkeztetés-népkonyha kivételével-,
- ❖ házi segítségnyújtás,
- ❖ jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- ❖ támogató szolgáltatást,
- ❖ az idősek és fogyatékosok részére nyújtott nappali ellátást,
- ❖ a bentlakásos intézményi elhelyezést – az éjjeli menedékhely kivételével.

Írásban kell kérelmezni:

- a pszichiátriai és szenvedélybetegek részére nyújtott nappali ellátást,
- a pszichiátriai közösségi ellátást.

Nem kell írásban kérelmezni:

- ❖ szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása
(R. 3. §. (1) bek.)

2.

- ❖ **Előgondozást** kell végezni bentlakásos intézményi elhelyezés előtt, az éjjeli menedékhely és a hajléktalan személyek átmeneti szállása kivételével.
(R. 4. §. (2) bek.)

❖ **Egyszerűsített előgondozást** kell végezni:

- a házi segítségnyújtást,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást,
- személyi segítő szolgáltatás esetén a támogató szolgáltatást,
- a fogyatékosok nappali ellátását,
- a demens személyek számára nyújtott nappali ellátást megelőzően.
(R. 4. §. (3) bek.)

Megjegyzés: A korábbi szabályozás a következő volt:

Előgondozást kell végezni - az e rendeletben meghatározott kivételtől eltekintve - valamennyi ápolást-gondozást nyújtó, rehabilitációs, lakóotthoni, továbbá egyéb speciális szociális intézményi elhelyezés előtt.

Egyszerűsített előgondozást kell végezni

- a) a házi segítségnyújtást megelőzően,*
- b) a nappali ellátást megelőzően, ide nem értve a nappali melegedőben történő ellátást,*
- c) a harminc napot meghaladó átmeneti intézményi ellátást megelőzően, ide nem értve a hajléktalanok éjjeli menedékhelyén és átmeneti szállásán történő elhelyezést.*

❖ **Egyszerűsített előgondozás** esetén az előgondozást végző személy a helyszínen tájékozódik az ellátást igénybe vevő életkörülményeiről, szociális helyzetéről, egészségi állapotáról, valamint mérlegeli azt, hogy a szolgáltató, illetve intézmény által nyújtott szolgáltatás megfelel-e az igénybe vevő állapotának és szükségleteinek. Egyszerűsített előgondozás során a R. 4 sz. melléklete szerinti adatlapot kell kitölteni. (R. 4. §. (4) bek.)

❖ A módosítás hatályon kívül helyezi a megyei, fővárosi, egyházi módszertanok előgondozásba történő bevonására vonatkozó rendelkezéseket.

3. Soron kívüli elhelyezési igény esetén most már nemcsak állami fenntartású intézménynél kell öt munkanapon belül elvégezni az előgondozást, hanem ellátási szerződéssel működtetett egyházi, nem állami fenntartású intézmény esetében is. (R. 10. §.)

4. A módosítás előtt a R. - a Szt.-ben meghatározott tartalmi elemeken túl- kötelező tartalmi elemeket sorolt fel az ellátás igénybevételekor kötendő megállapodás vonatkozásában. A módosítás következtében kikerülnek ezek e kötelező elemek a R.-ből és csak az írásbeli formát teszi kötelezővé a R. a megállapodások esetében.

5. Bevezetésre kerül egy **15 napos határidő** panasz kivizsgálásának eredményéről szóló írásbeli értesítés kapcsán:

A megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos panasz kivizsgálása az intézményvezető feladatkörébe tartozik, aki 15 napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Az ellátást igénybe vevő a vitatott intézményvezetői intézkedéssel szemben a fenntartóhoz fordulhat az intézkedésre meghatározott határidő lejártát, illetve az intézkedés kézhezvételét követő nyolc napon belül, amennyiben az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel.

(R. 14. §. (4) bek.)

6. Az alábbi szociális ellátások igénylése során kell a R. 6. sz. mellékletében található formanyomtatvány kiállításával értesíteni az igénybe vevőt az ellátás biztosításáról:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- támogató szolgáltatás,
- közösségi ellátás.

(R. 18. §. (1) bek.)

7. A Szociális és Családügyi Minisztérium fenntartásában működő intézmények igénybevételére vonatkozó külön szabályokat a jogalkotó hatályon kívül helyezte.

8. A módosítás következtében változnak a szociális ellátások igényléséhez szükséges szakvéleményekre vonatkozó szabályok:

- ❖ **A fogyatékos személyek, illetve a pszichiátriai és szenvedélybetegek bentlakásos intézményébe történő felvétel, valamint nappali ellátásának igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell az igénybe vevő szakorvosának, kezelőorvosának a szakvéleményét.**
- ❖ **Rehabilitációs intézménybe** történő felvétel iránti kérelemhez mellékelni kell a rehabilitációs alkalmassági vizsgálat (Szt. 113. §.) során készült szakvéleményt.
- ❖ **Kiskorú esetben a fogyatékos személyek otthonába történő elhelyezés** iránti kérelemhez mellékelni kell a területileg illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményét.
- ❖ **A közösségi pszichiátriai ellátás** igénybevételére irányuló kérelemhez mellékelni kell a pszichiáter vagy neurológus szakorvos szakvéleményét a pszichiátriai betegség fennállásáról. Ha a szolgáltatást igénylő nem rendelkezik szakvéleménnyel, a szolgáltatás részére a kérelem benyújtásától számított legfeljebb három hónapig átmeneti jelleggel biztosítható.
- ❖ **Demens személyek nappali ellátása** esetén az igénybevételre irányuló kérelemhez mellékelni kell a Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum demencia kórképet megállapító szakvéleményét.
(R. 21. §.)

9. Bekerülnek a R.-be a **szociális rászorultság vizsgálatára** vonatkozó szabályok:

- ❖ Az Szt. szerint a **szociális rászorultságot vizsgálni kell:**
  - **házi segítségnyújtás,**
  - **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,**
  - **támogató szolgáltatás****esetében.**

A szociális rászorultságot igazoló iratokat, illetve azok másolatát a szolgáltatás igénybevételére irányuló kérelemhez mellékelni kell.

- ❖ **A szociális rászorultság igazolására a következő iratokat, nyilatkozatokat lehet elfogadni:**
  - az egészségi állapoton, illetve a betegségen alapuló szociális rászorultság esetében:
    - 11/2006. (XII. 27.) SZMM rendelet mellékletében található igazolást, mely két évnél nem régebbi és az igazolás 1. pontja alapján az ellátást igénylő besorolása a b)-e) pont szerinti.
    - Pszichiáter vagy neurológus szakorvosi szakvéleményt.
      - az egyedül élés igazolására a szolgáltatás igénybevételére irányuló kérelemben feltüntetett adatokat
      - az életkor igazolására a személyazonosításra alkalmas okmány másolatát,
      - súlyos fogyatékoság igazolására:
    - az ellátás megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozatot vagy más okiratot,

- az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleményt.

(Amennyiben a szociális rászorultság több feltétel fennállásán alapul, valamennyi feltételt külön igazolni kell. Ha valaki a kérelem benyújtásakor nem rendelkezik az igazoláshoz szükséges irattal, 60 napig biztosítható számára szociális rászorultság alapján ellátás. 60 napon belül a szükséges iratot pótolni kell.)

- ❖ **Az intézményvezető a szociális rászorultság vizsgálata alapján a R. 8. számú melléklet szerinti nyilatkozatot tölti ki. A szociálisan nem rászorult igénylőt tájékoztatni kell arról, hogy a szolgáltatást részére az intézmény, szolgáltató biztosítja-e, illetve a térítési díj összegéről.**

10. A R. 1. sz., 4. sz., 6. sz. melléklete módosul valamint kibővül egy 8. sz. melléklettel, mely egy nyilatkozat a szociális rászorultság igénybeviteléről (az intézményvezető tölti ki).

VI. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet (továbbiakban: R.) főbb módosításai a 12/2006. (XII.27.) SZMM rendelet rendelkezései alapján:

Megjegyzés: Az R.-nek a szövegben feltüntetett paragrafus számai a rendeletnek a 2007. január 01. napjától hatályos változatának a paragrafus számaival egyeznek meg.

1. Személyes gondoskodást végző személy mentesül a továbbképzési kötelezettség alól, ha a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséhez öt évnél rövidebb idő van hátra.

(R. 1. §. (3) bek.)

2. A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzésen való részvétellel teljesíthető. Azon személyek számára, akik az előírt továbbképzési időszak vége előtt teljesítették a továbbképzési kötelezettségüket, az új továbbképzési időszak csak az előírt továbbképzési időszak letelte után indul.

(R. 2. §. (1) bek.)

3. A Továbbképzési és Szakvizsga Bizottság (továbbiakban: Bizottság) a minősített továbbképzés céljából szervezett tanfolyamok és szakmai személyiségfejlesztő foglalkozások jegyzékét megküldi a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet Felnőttképzési Akkreditációs Testületének, mely a továbbképzés szervezőjének kérésére kiadja a programakkreditációt igazoló tanúsítványt.

4. Változik a továbbképzési programok minősítése iránti kérelem benyújtásának határideje: november 15-e helyett minden év október 15-éig kérhető a minősítés.

A minősítési kérelmet a minisztérium által a Szociális Közlönyben – legkésőbb tárgyév augusztus 30-áig közzétett adatlapon kell benyújtani.

A Bizottság a minősített, valamint az érvényes minősítéssel rendelkező és bejelentett továbbképzési programok listáját és pontértékét, a programok formáját, címét, célcsoportját, helyét, idejét, díját, a jelentkezés helyét, valamint a programengedély számát és a minősítés érvényességét minden év január 31-éig a Szociális Közlönyben közzéteszi. A közzétett továbbképzési programok a közzététel évének december 31. napjáig szervezhetők.

(R. 4. §.)

5. A továbbképzés szervezője a minősített továbbképzésekről nyilvántartást vezet. A

R. részletesen felsorolja, hogy mit kell a nyilvántartásnak tartalmaznia.

(R. 4/A. §. (2) bek.)

A továbbképzés szervezőjének legalább egy alkalommal, legkésőbb a továbbképzés végén-kérdőív formájában- lehetőséget kell biztosítani a minősített továbbképzések résztvevői számára a **továbbképzés értékelésére.**

A nyilvántartásokat 4 évig kell megőrizni.

6. Ha valaki a szociális alapvizsga letételéhez szükséges legalább öt éves szakmai gyakorlatot a gyámügyi, a gyermekvédelmi, illetve a szociális igazgatás vagy a szociális képzés területén szerezte meg, a módosítás következtében szükséges feltétel, hogy a szakmai gyakorlatot felsőfokú végzettséget igénylő munkakörben szerezze meg.

A gyermekvédelmi szakellátás területén személyes gondoskodást végző, egyéb felsőfokú végzettséggel rendelkező személy alapvizsgát tehet akkor is, ha a közoktatás területén szerzett

öt éves egybefüggő - összesítve legfeljebb fél évre megszakított - szakmai gyakorlatot. **Ez a rendelkezés kiegészül azzal, hogy a szakmai gyakorlatot a felsőfokú végzettség megszerzését követően kell megszerezni.**

A módosítást követően szociális szakvizsgát már nem tehet az az egyéb felsőfokú végzettséggel rendelkező jelölt, aki 2002. január 1-jét megelőző legalább tíz évben egybefüggően - összesítve legfeljebb egy év megszakítással - képesítéshez kötött tevékenységet végez.

6. Szociális alapvizsga, illetve szakvizsga -2007.12.01-től- évente egyszer, február 1-je és május 31-e között szervezhető. A vizsgára bocsátás iránti kérelmet a tárgyévet megelőző év szeptember 1-jéig kell benyújtani a jelölt által választott, vizsgajoggal rendelkező intézményhez. A kérelemhez ezentúl csatolni kell szakmai önéletrajzot.

(R. 6. §. (2) bek.)

7. Ha a jelölt a vizsgadíjat, alaptanfolyami díjat határidőben nem fizeti be, a vizsgát, az alaptanfolyamot nem kezdheti meg.

(R. 6. §. (4) bek.)

8. Módosulnak a R. mellékletei és bővül egy új melléklettel: bejelentőlap a program továbbképzési jegyzékben való megjelentetéséhez.

VII. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások 2007. évi irányított területi kiegyenlítési rendszeréről szóló 239/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.):

A rendelet hatálya az új szolgáltatásoknak, illetve férőhelyeknek az irányított területi kiegyenlítési rendszerbe történő – nem állami fenntartók 2007. évi normatív állami hozzájárulására való jogosultságnak megállapításához szükséges-befogadására terjed ki.

(R. 1. §. (1) bekezdés)

„A Kormányrendelet egy szigorú, szakmai alapokon álló és koherens befogadás-politika alapjait kívánja megvalósítani, befolyásolva a szociális szolgáltatások területi megoszlását és elősegíteni

- az ellátásban mutatkozó hiányosságok felszámolását,
- a területi aránytalanságok csökkentését, illetve megszüntetését,
- a valós szükségletekre épülő szolgáltatás-szervezést,
- a rendelkezésre álló központi támogatásokkal való hatékonyabb gazdálkodás ösztönzését.

A kiegyenlítettebb szolgáltatás-szervezés és az állami források racionálisabb felhasználása érdekében a szociális szolgáltatások működtetését segítő normatív állami hozzájárulásra való jogosultság megállapításában 2007. január 1-jétől egy szakmai kritérium-rendszer, valamint a szolgáltatások területi elhelyezkedését kiegyenlítő szempontrendszer érvényesítésére kerül sor.

A befogadás intézményének bevezetésével a működési engedély megszerzése nem jelent automatikus jogosultságot a normatív állami hozzájárulás igénybevételéhez. 2007-től kezdődően - első lépésben csak a nem állami fenntartók új, induló szolgáltatásaira vonatkozóan - szakmai, gazdasági, területi kiegyenlítési szempontok alapján történő megmérettetés és kiválasztás alapján egy miniszteri döntés alapozza meg a normatív állami hozzájárulásra való jogosultságot.

A Kormányrendelet hatálya tehát csak azokra a nem állami fenntartásban működő szolgáltatásokra illetve férőhelyekre terjed ki, amelyekre vonatkozóan a fenntartó 2006. december 31-én jogerős működési engedéllyel rendelkezik, de 2006. év folyamán normatív állami hozzájárulásban még nem részesült.

A normatív állami hozzájárulásra való jogosultságról a szociális és munkaügyi miniszter dönt. A döntést szakmai előkészítés előzi meg, melynek során az alábbi szempontok vizsgálatára kerül sor:

- a tevékenység szakmai, minőségi jellemzői (jogsabályi megfelelés, a minimum feltételeken túli többletminőség stb.),

- gazdasági hatékonyság (költség és kapacitás arány, fajlagos működési költségek, egyéb támogatások aránya stb.),
- a túlzott fajlagos költséggel működtetni kívánt szolgáltatások és a hosszú távon instabil finanszírozási háttérű szolgáltatás kiszűrése,
- területi lefedettség (jogsabályi kötelező ellátás, célcsoport fajlagos ellátottsága, országos átlaghoz mért területi kapacitás sűrűsége stb.),

A Kormányrendelet alapján a normatív állami hozzájárulást egy Adatlap kitöltésével és a miniszterhez 2007. január 20-ig történő benyújtásával kell igényelni, melyhez a Kormányrendelet 2. §-ának (2) bekezdésében meghatározott dokumentumokat kell csatolni. A határidő elmulasztása jogvesztő. A kérelemről a miniszter 2007. március 10-éig határozatban dönt, ami ellen fellebbezésnek nincs helye.”

Egyéb megjegyzés: A Magyar köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. Tv. a Magyar Közlöny 2006. évi 160. számának 1. kötetében található.(A helyi önkormányzatok normatív hozzájárulásait a törvény 3. számú melléklete tartalmazza.)